

MAASEUTU.FI

Maaseuturahaston laajakaistarahoitus elpymiseen

Marianne Selkäinaho, Maa- ja metsätalousministeriö

Noora Pehkonen, Ruokavirasto

Merja Pahkasalo, Ruokavirasto

Maaseutuohjelman kyläverkkoinvestoinnit 1/3

- Ohjelmakauden 2014-2020:n toimenpide (7.3) ollut erittäin suosittu ja tarve rahoitukselle on edelleen huutava. Samat säännöt elpymisrahoituksessa
- toteutetaan hankkeita, joilla suunnitellaan, selvitetään, kehitetään ja rakennetaan paikallista tietoliikenneinfrastruktuuria, verkossa tarjottavia palveluita ja niiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä. Toimenpiteessä toteutetaan maaseutualueilla pienimuotoisia tietoliikenneinfrastruktuuri-investointeja (ns. kyläverkkohankkeita).
- Kyläverkkohankkeita toteutetaan maaseutualueilla, joilla yhteyksiä ei markkinaehtoisesti rakenneta.
 - Traficom: Monitori-palvelu + julkinen kuuleminen
- Tuen ehdot määräytyvät komission asetus (EU) N:o 651/2014 art. 52 mukaisesti

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Maaseutuohjelman kyläverkkohankkeista kuluvalle kaudella 2014-2020 + elpymistoimet 2021-2022 2/3

- Noin 120 hanketta
- Yhteensä rahoitusta sidottu yli 30 milj. euroa 2014-2020
- Pienin hanke 10 000 euroa, suurin hanke yli 1,8 milj. euroa euroa
 - Keskimäärin rahoitusta reipas 300 000 euroa / hanke
- Toteuttajina: mm. kylä-/tieto-/kuituverkko-osuuskunnat, kunnat, operaattorit
- Rakennettuja valokuitukilometrejä yli 5000 km
- **Elpymisrahoitusta 16 milj. euroa vuosina 2021 ja 2022, uusi CAP-kausi alkaa 2023**

Maaseutuohjelman laajakaistahankkeet 3/3

- Toimenpiteen tavoitteena on huippunopean laajakaistan saatavuuden parantaminen maaseutualueilla.
- Toimenpiteessä toteutetaan ns. kyläverkkoinvestointeja, joilla lisätään maaseutualueiden elinvoimaisuutta ja parannetaan yritysten toimintamahdollisuuksia.
- Kyläverkolla tarkoitetaan tilaajayhteysverkon rakentamista tarvittavine yhteysverkkoiineen kylään tai kyläryhmiin
- Tässä toimenpiteessä ei voida tukea pelkästään runkoverkon rakentamista.
- Tukea voidaan myöntää 70 % tai 50 % hyväksyttävistä kustannuksista.
 - tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien 70 % hyväksyttävistä kustannuksista, mikäli tuenhakijan vuosittainen liikevaihto edellisen 3 vuoden aikana on ollut kork. 10 milj. €, tai 50 %, mikäli tuenhakijan vuosittainen liikevaihto edellisen 3 vuoden aikana on väh. yhtenä vuonna ollut yli 10 milj. €
- Tuettu tietoliikenneverkon rakentaminen on teknologiariippumatonta, mutta edellytyksenä on, että verkko takaa **vähintään 100 Mbit/s nopeudella toimivan yhteyden (= symmetrinen yhteys) MUUTOS: 1 Gbit/s nopeus!**

LAAJAKAISTAINFO.FI

KYLÄVERKKOHANKKEET KARTALLA - SELAILE JA TUTUSTU

Ajatus tiettömän taipaleen takana puhelimen ja netin tavoittamattomissa olemisesta on romanttinen, mutta arki tarvitsee toimivia tietoliikenneyhteyksiä. Tietoliikenneyhteydet parantavat työllisyyttä sekä elämänlaatua esimerkiksi terveyspalveluiden ja koulutuksen kautta. Yhteydet vähentävät etäisyyksistä aiheutuvia kustannuksia, tehostavat yritysten liiketoimintaa ja mahdollistavat opiskelun ja työnteon etänä.

Nopeat, vähintään 100 megabitin yhteydet, ovat vasta noin puolella Suomen kotitalouksista. Julkista rahoitusta laajakaistan rakentamiseen on saatavilla maaseutuohjelmasta sinne, missä yhteyksiä ei markkinalähtöisesti rakenneta.

Maaseutuohjelman rahoitusta voi hakea laajakaistan rakentamiseen kylälle tai useamman kylän alueelle. Tukea voi hakea kunta, yhdistys, osuuskunta ja pieni tai keskiyrittäjä.

Elpyminen 2021 ja 2022

- **Tuttu toimenpide**, mutta
 - hanke ei sisällä lainkaan valtio-osuutta
 - EU 100 %
- **Julkinen kuuleminen**
 - The public consultation shall remain open and available to any interested stakeholders for at least 1 month and invite interested stakeholders to comment on the measure and to submit substantiated information regarding their NGA/NGN networks in the target area present or credibly planned to be deployed within three years from the moment of publication of the planned aid measure or within the same time frame as the deployment of the subsidised network. The public consultation shall be based on information at address level on the basis of premises passed (not premises connected).
 - Julkinen kuuleminen ELY-keskuksen sivuille, linkitys laajakaistainfo-sivustolle ja sanomalehteen (alueellinen tai valtakunnallinen sanomalehti)
 - Julkinen kuuleminen auki **vähintään 1 kk**

Näin haet rahoitusta

- Hakemus tehdään [Hyrrä-asiointipalvelussa](#). Vaihtoehtoisesti hakemuksen voi toimittaa paperilomakkeella (lomakenro 3306A) alueelliseen ELY-keskukseen.
- ELY-keskukset valitsevat rahoitettavat hankkeet valintajaksoittain, joista ensimmäiset ovat 20.5.–14.6.2021 ja 15.6.–30.9.2021.
- ELY-keskukset pisteyttävät valintajakson aikana saapuneet hakemukset valintaperusteita käyttäen ja valitsevat rahoitettavaksi ne hankkeet, jotka täyttävät valintaperusteet parhaiten. Valintaperusteiden käytön tarkoituksena on varmistaa hakijoiden tasapuolinen kohtelu ja varojen käyttö tarkoituksenmukaisimmalla tavalla maaseudun kehittämiseen. **Päätöksenteko alkaa arvion mukaan syksyllä 2021.**
- **Hakija voi aloittaa hankkeen omalla riskillä sen jälkeen, kun hakemus on tullut vireille ELY-keskuksessa.** Kustannukset ovat tukikelpoisia vireilletulon jälkeen. Hakijan tulee kuitenkin huomioida, että vasta myönteinen rahoituspäätös varmistaa rahoituksen hankkeelle.

Yhteisen maatalouspolitiikan strategisia suunnitelmia koskevat suositukset jäsenvaltioille

- Harvaan asuttu Suomi on yksi Euroopan maaseutuvaltaisimpia maita, ja maaseutualueiden haasteena on yhä jatkuva väestön väheneminen. Maaseutualueilla olisi varmistettava riittävät palvelut ja infrastruktuuri, kuten seuraavan sukupolven laajakaista.
- Suomessa mobiililaajakaistaliittymien käyttöaste on erittäin hyvä: 4G-laajakaistan käyttöaste – myös maaseutualueilla – on yksi korkeimmista, ja niiden maaseutualueilla asuvien henkilöiden osuus, joilla on vähintään perustason digitaaliset taidot, on yksi suurimmista. **Seuraavan sukupolven laajakaistan kattavuus maaseutualueilla on kuitenkin edelleen haaste (Suomessa kattavuus jää alle EU:n keskiarvon).** Vuonna 2019 seuraavan sukupolven laajakaistan kattavuus tai saatavuus oli Suomessa maaseutualueilla 9,12 kotitalouksista, kun EU:n keskiarvo oli 59,3 %. Markkinatoimijoilta puuttuvat selvästi kannustimet investoida harvaan asuttuihin alueisiin.

Suomeksi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0376&from=EN>

Ruotsiksi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0376&from=EN>

Laajakaistarahoitus tulevina vuosina

- Laajakaistatukea varten on varattu valtion budjetissa vuonna 2021 **5 miljoonaa euroa**.
 - LVM
- EU:n elpymisvälineestä (RRF) **50 miljoonaa euroa** ja maaseuturahastosta vähintään **16 miljoonaa euroa** huippunopeisiin laajakaistayhteyksiin.
 - vaatimustaso on vähintään 100/100 Mbit/s
 - rahoituksen avulla nopean nettiyhteyden piiriin saadaan arviolta 80 000 – 100 000 kotitaloutta ja yritystä
- **Yhteensovitus tärkeää!**
- Tulossa mahdollisesti BCO-koordinaattori Traficomiin
- GBER-säädöksen päivitys käynnissä

Laajakaista maaseudun elinvoimainvestointina

MAASEUDUN HUIPPUNOPEAT LAAJAKAISTAYHTEYDET TAVOITETASON MUKAISEKSI

Valokuidun saatavuus 2020 alussa

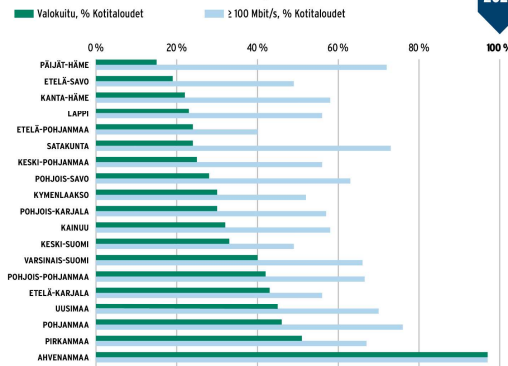
Nopea, latausnopeudeltaan vähintään 100 megan yltävä, kiinteä laajakaista oli vuoden 2019 lopussa saatavissa 64 %:iin eli lähes 1,8 miljoonaa kotitalouteen. Valokuitu oli puolestaan saatavilla 38 %:iin kotitalouksista. Kuituliittymien kokonaismäärä Suomessa oli 977 000 sisältäen myös yritysten käytössä olevat liittymät. Pääosa kuituliittymistä oli käytössä kotitalouksissa.

Valokuituyhteys oli saatavilla 26 %:iin kaikista suomalaisista rakennuksista. Saatavuus jakautui epätasaisesti: rivitalorakennuksista ja pientaloista oli kuitutettu vain 25 %, kerrostalorakennuksista sen sijaan 43 %.

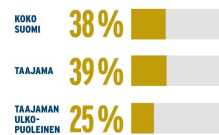
Kaupunkimaissa kunnissa vain 17 %:iin pientaloista oli saatavilla valokuituyhteys. Sen sijaan maaseutumaisissa kunnissa tilanne oli huomattavasti parempi, valokuidutettujen pientalojen osuus oli jopa 38 %. Kerrostalojen valokuitusaatavuudet mainituissa asuinkuntatyypeissä olivat lähes samat.

Valokuituinvestoinnit ovat olleet viimeiset kaksi vuotta runsaat 170 miljoonaa euroa vuodessa. Kahden viime vuoden aikana kuituinvestoinnit liittyntä- ja tilaajaverkkoon ovat muodostaneet lähes 70 % kaikista kuituinvestoinneista. Loput 30 % kuituinvestoinneista käytetään runkoverkkoon ja tukiasemayhteyksiin.

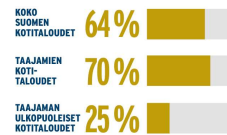
Vähintään 100 Mbit/s kiinteän laajakaistan ja valokuidun saatavuus maakunnittain vuoden 2019 lopussa (Lähde: Traficom 2019)

Valokuidun (>100Mbit/s) saatavuus alueluokittain:

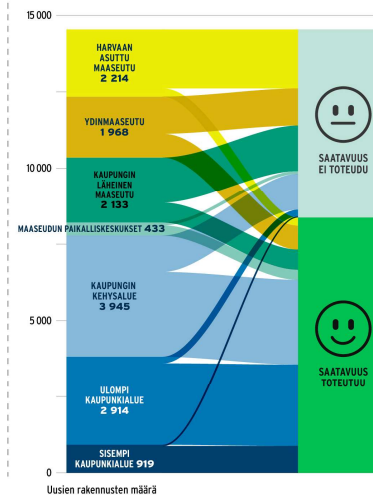
Kiinteän verkon (>100Mbit/s) ¹⁾ saatavuus kotitalouksittain:

Tavoitetaso
2025

Kiinteä laajakaista vuosina 2018-2019 valmistuneissa omakotitaloissa ja vapaa-ajan rakennuksissa ²⁾

Vapaa-ajan rakennukset ovat useimmiten sijoittuneet maaseutumaisille alueille, kun taas omakotitalot kaupunkien kehysalueille. Maaseutumaisilla alueilla kiinteän laajakaistan saatavuus näyttäisi olevan huomattavasti huonompi kuin kaupungeissa, harvaan asutulla maaseudulla vain 12 % valmistuneista rakennuksista oli kiinteän laajakaistan alueella.

1) Kiinteällä verkolla tarkoitetaan suoraan kiinteistöön tulevaa valokuitua ja kaapeli-TV-moodeemeja.
2) Vuosina 2018-2019 valmistui Suomessa 10 889 omakotitaloa ja 3 637 vapaa-ajan rakennusta.

• <https://www.maaseutupolitiikka.fi/maatoksenteontueksi/tietoa/laajakaista>

www.laajakaistainfo.fi

www.maaseutu.fi/elpymisrahoitus

<https://www.maaseutu.fi/maaseutuverkosto/teemat/laajakaista>

